

ИЗЛОЖБА ДОКУМЕНАТА

ЈЕВТО МИЛЕТИН НИКОЛИЋ, 1835 – 1899. године

Лични фонд 1860 – 1899. године
(Државни архив Цетиње, Архивски одсјек Никшић)

ЈЕВТО МИЛЕТИН НИКОЛИЋ као:

РАТНИК

– од 1853. до 1878. године

БАРЈАКТАР

– од 1862. године

КАПЕТАН ЛУКОВСКИ

– од 1862. до 1871. године

НАЧЕЛНИК ЖУПСКИ

– од 1871. до 1877. године

НАЧЕЛНИК НИКШИЋКЕ НАХИЈЕ

– од 1878. до 1879. године

КОМАНДИР ЖУПСКО-ЛУКОВСКОГ БАТАЉОНА

– од 1871. до 1878. године

ПОГРАНИЧНИ КОМЕСАР

на црногорско-турској граници у околини Никшића

– од 1871. до 1877. године

СУДИЈА ОКРУЖНОГ СУДА У НИКШИЋУ

– од марта 1879. до 1896. године

ПРЕДСЈЕДНИК И СУДИЈА ОКРУЖНОГ СУДА У НИКШИЋУ

– од 1891. до 1896. године

ЧЛАН ВЕЛИКОГ СУДА НА ЦЕТИЊУ

– од 1897. до своје смрти, децембра 1899. године

ДРЖАВНИ КОМЕСАР

– од 1886. до 1888. године

ОКРУЖНИ КАПЕТАН У НИКШИЋУ

– од 1891. до 1895. године

ГЛАВНИ УПРАВИТЕЉ

на изградњи државног (колског) пута Никшић – Даниловград

– 1889. године

УПРАВИТЕЉ

на поправци путева ка Никшићу – 1898. године

**ОДЛАЗАК ЈЕВТА МИЛЕТИНА НИКОЛИЋА, ОПРОШТАЈ ОД ЊЕГА
И СЈЕЋАЊЕ НА ЦРНОГОРСКОГ ВЕЛИКАНА**

– 7. децембра 1899. године

29. мај 2025. године, ИПЦ Технополис, Никшић

Ауторка изложбе: Љубомирка Мира Асовић,
самостална савјетница у Државном архиву Цетиње, Архивском одсјеку Никшић

Јевто Милетин Николић

дине послати на војно школовање у Италију. Завршио је Пјешадијску официрску школу за алпске јединице. Учествовао је као добровољац у борбама у Херцеговини 1877. године, заједно са својим оцем. Службовао је као наставник у Подофицирској школи. Био је командант Луковског батаљона, командант Првог батаљона Стајаће војске, члан Војног ванредног дисциплинског суда, командант Вучедолске бригаде. Био је и командант Треће дивизије са сједиштем у Никшићу и судија Великог војног суда. Учествовао је у Балканским ратовима (командовао је Трећом дивизијом у нападу на Скадар 28. октобра 1912.), у Првом свјетском рату. За вријеме Аустроугарске окупације интерниран је у логор Карлаштајн у Аустрији, из којег се вратио 1918. године.

Кћерка Ружа је била супруга чувеног генерала црногорске војске Ђура Јововића, сина црногорског јунака Новака Рамова Јововића. Имали су бројну породицу, два сина Марка и Мирка, и четири кћери Марију, Љубицу, Зорку и Јелену.

Јевто Николић, син Милете Голубова, је рођен 25. децембра 1835. године у Озринићима код Никшића. У то вријеме Никшићем, као утврђеним турским градом, управљао је капетан Хамза Мушовић, док је Херцеговином управљао Али-паша Сточевић Ризванбеговић.

Јевто Николић је био ожењен Митром, рођеном Даковић с Грахова. Имали су двојицу синова Новицу и Милутина, и кћер Ружу.

Син Новица је радио као писар у Окружном суду у Никшићу и био је, из братства Николића, први пјесник. Новица је имао сина Боривоја, који је био подофицир у војсци Краљевине Југославије и аутор три књиге са историјском тематиком. Боривојев син, а Јевтов праунук је Вито Николић, чувени никшићки пјесник и новинар.

Син Милутин је био у првој групи црногорских младића који су 1882. го-

4) Началство Жупе! год 1871. маја 13

Засе зна и да је вјерована ова данас чиста и
уписана Карта пред Господаром, и свакојем
правијем Судом ако би било потребно при-
казати Врховној Власти; а то како Анђа Ми-
лованова дарова својем синовима; синовима
Ма Турчиновијема Обор кои се прикупи на-
лази као Анђа дарова од добре воље вијек
и стилим дес ивијет поговора пред сједоцима
Ја Анђа Милованова од добре воље даривам
више поменути Обор и мећем своје ручни т.
сједоци

1. Ристо Лучин
2. Милутин Никин
3. Тодор Станишин
4. Капетан Јевто Николић

Преписана и заведена у протокол од
Сетенција у Началство Жупе год: 1871. маја 14.
П: Радован Николић

“Началство Жупе! Год 1871. маја 13
Да се зна да је вјерована ова данас
чиста учињена Карта пред Господаром
и свакијем правијем Судом ако би било
потребито приказати Врховној Власти: а
то како Анђа Милованова дарова својем
синовцима: синовима Турчиновијема
Обор кои се при кући налази што Анђа
дарова од добре воље вијек и Амин без
ичијег поговора пред свједоцима Ја Анђа
Милованова од добре воље даривам више
поменути Обор и мећем своје ручни т.
крст

сједоци

1. Ристо Лучин
2. Милутин Никин
3. Тодор Станишин
4. Капетан Јевто Николић

Преписана и заведена у протокол од
Сетенција у Началство Жупе годи: 1871.
Маја 14.

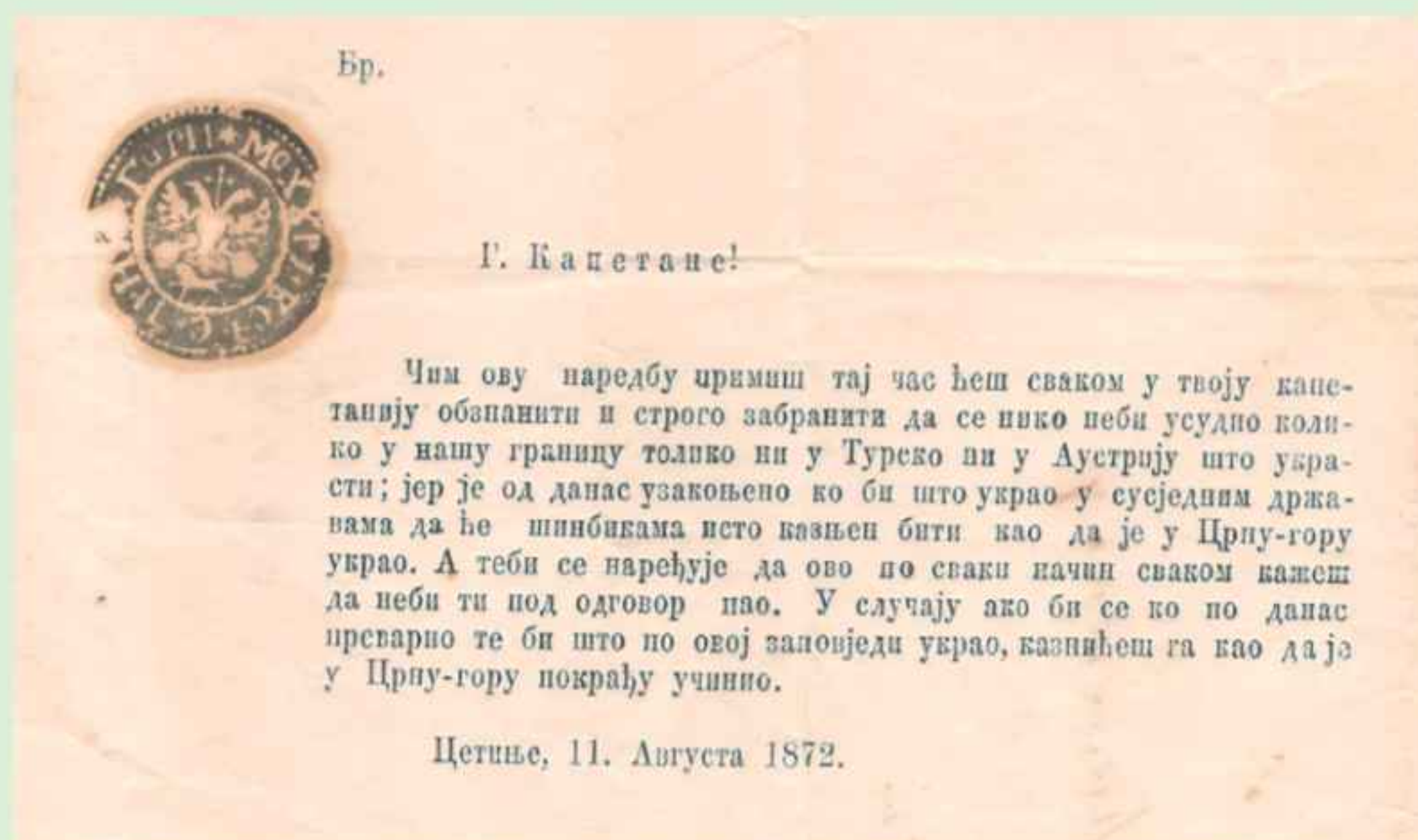
П: Радован Николић”, ДАЦГ, АОН,
ЛИ Јевто Милетин Николић, к. бр. 1,
фасц. бр. 3;

Јевто Николић је почео да четује 1853. године. 1857.
године књаз Данило га именује барјактаром. Учествовао
је у многим бојевима, у Ништицама код Голије, у
кланцу Дуги код Крсца, једној од најпознатијих битака
у историји црногорског ратовања против бројније
турске војске. У тој чувеној бици погинуло је 2000
турских војника, али и чувени црногорски јунаци
војвода Илија Ђуканов Звицер, сердар Шћепан Радојев
и сердар Ђоко Миљанић Бањанин са 60 својих другова
сабораца. Након битке у кланцу Дуга, турски војсковођа
Дервиш-паша је “записао а париске новине цитирале:
“У паклу су господари ђаволи, а у кршу Црногорци,
овдје их нико не може побиједити”. (https://www.
pobjeda.me/clanak/crnogorci-su-gospodari-u-krsu-tu-
ih-niko-ne-moze-pobijediti).

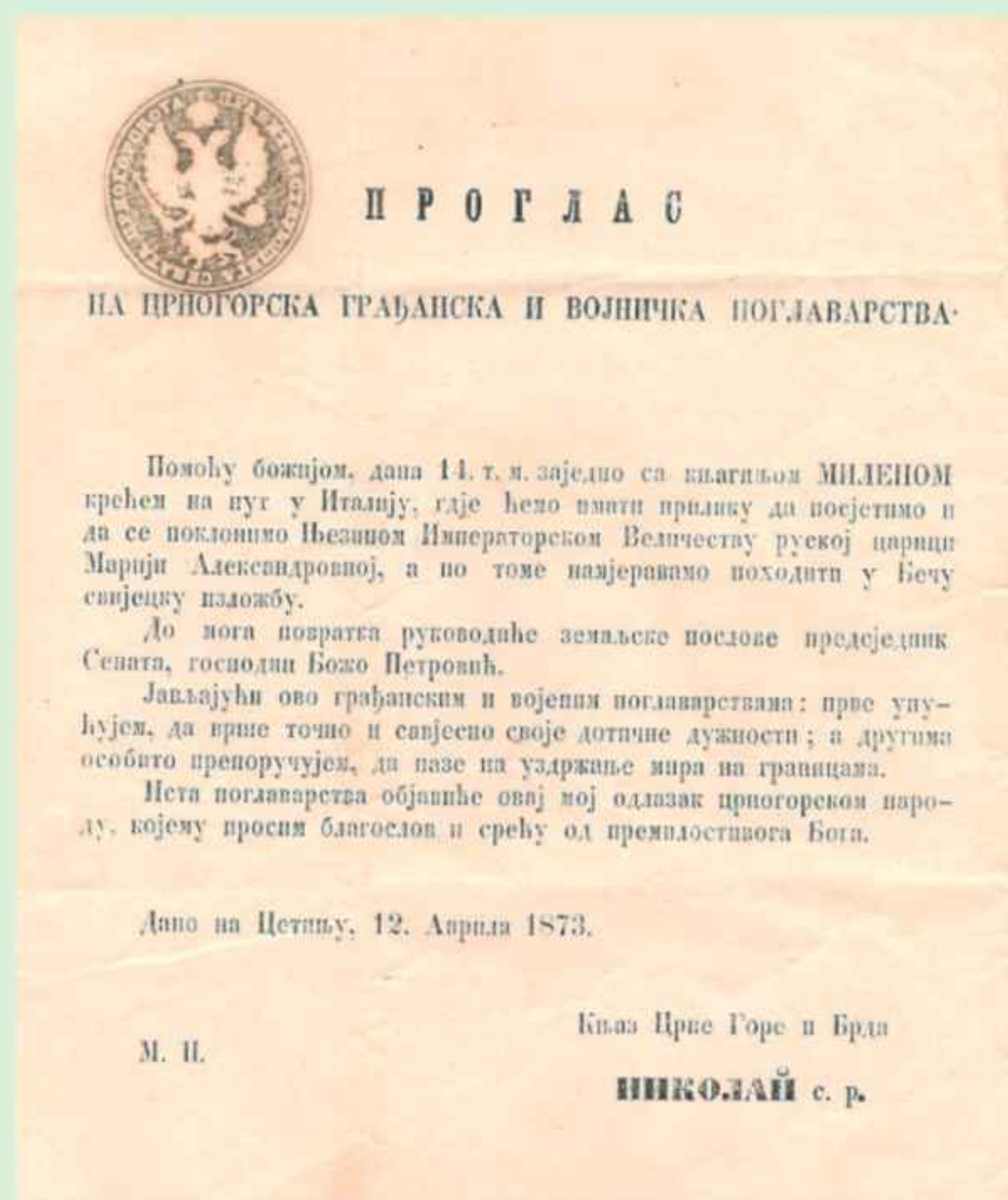
Јевто Николић је, као командир Жупско-луковског
батаљона, учествовао у боју на Вучјем долу и у опсади
и ослобађању Никшића (град је ослобођен 8. септембра
1877. године након 48 дана опсаде и предаје Турака).

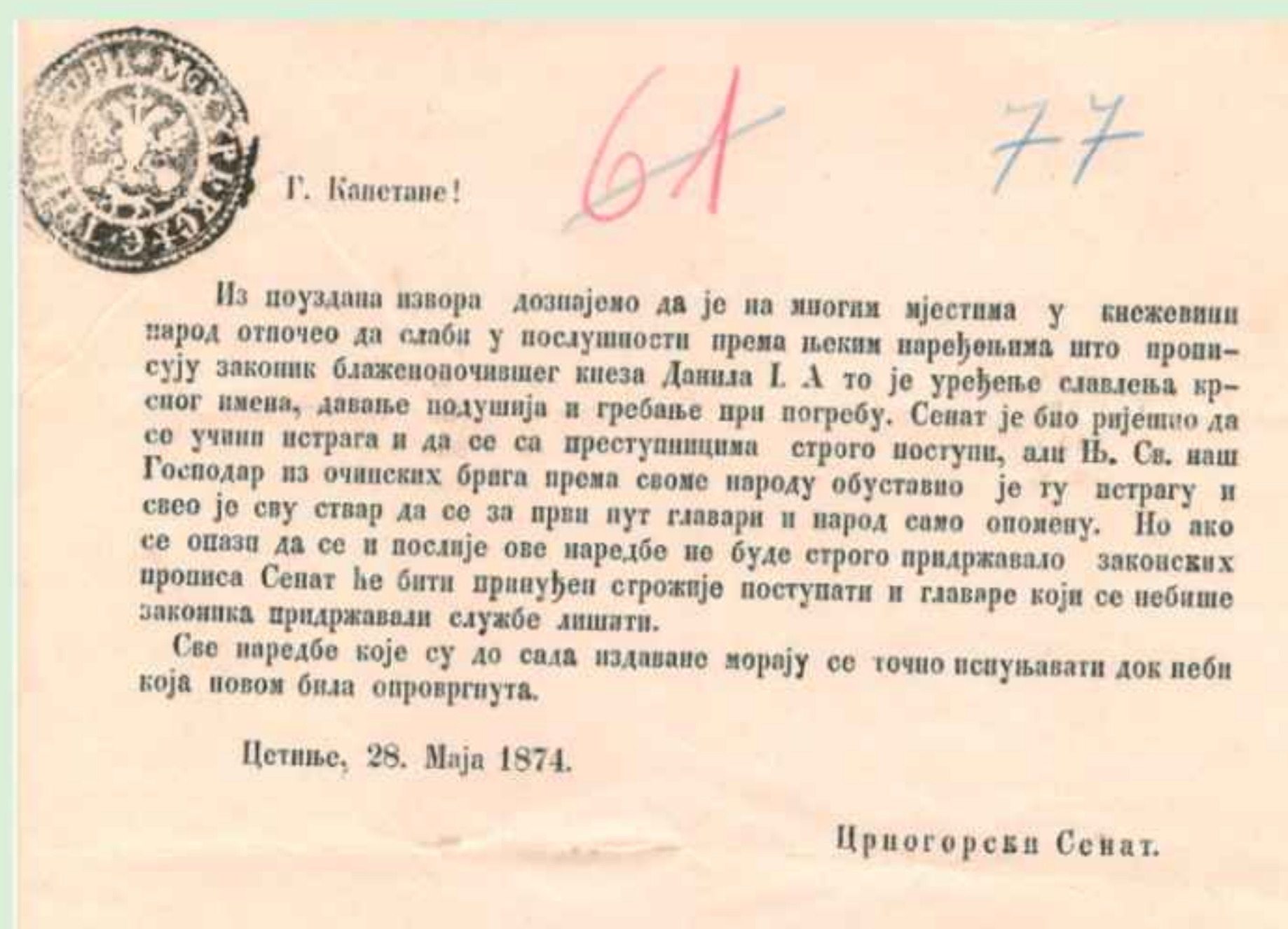
Ореден
књаз Данила I

Црногорски сенат издаје наредбу о крађи и кажњавању починитеља унутар црногорске границе, као и изван ње (области под Турском и Аустријом), Цетиње, 11. Августа 1872, ДАЦГ, АОН, ЛИ Јевто Милетин Николић, кут. бр.1, фасц. бр. 3;

Проглас Црногорског сената о путовању књаза Николе са књагињом Миленом у Италију, Цетиње, 12. Априла 1873, ДАЦГ, АОН, ЛИ Јевто Милетин Николић, к. бр.1, фасц. бр. 1;

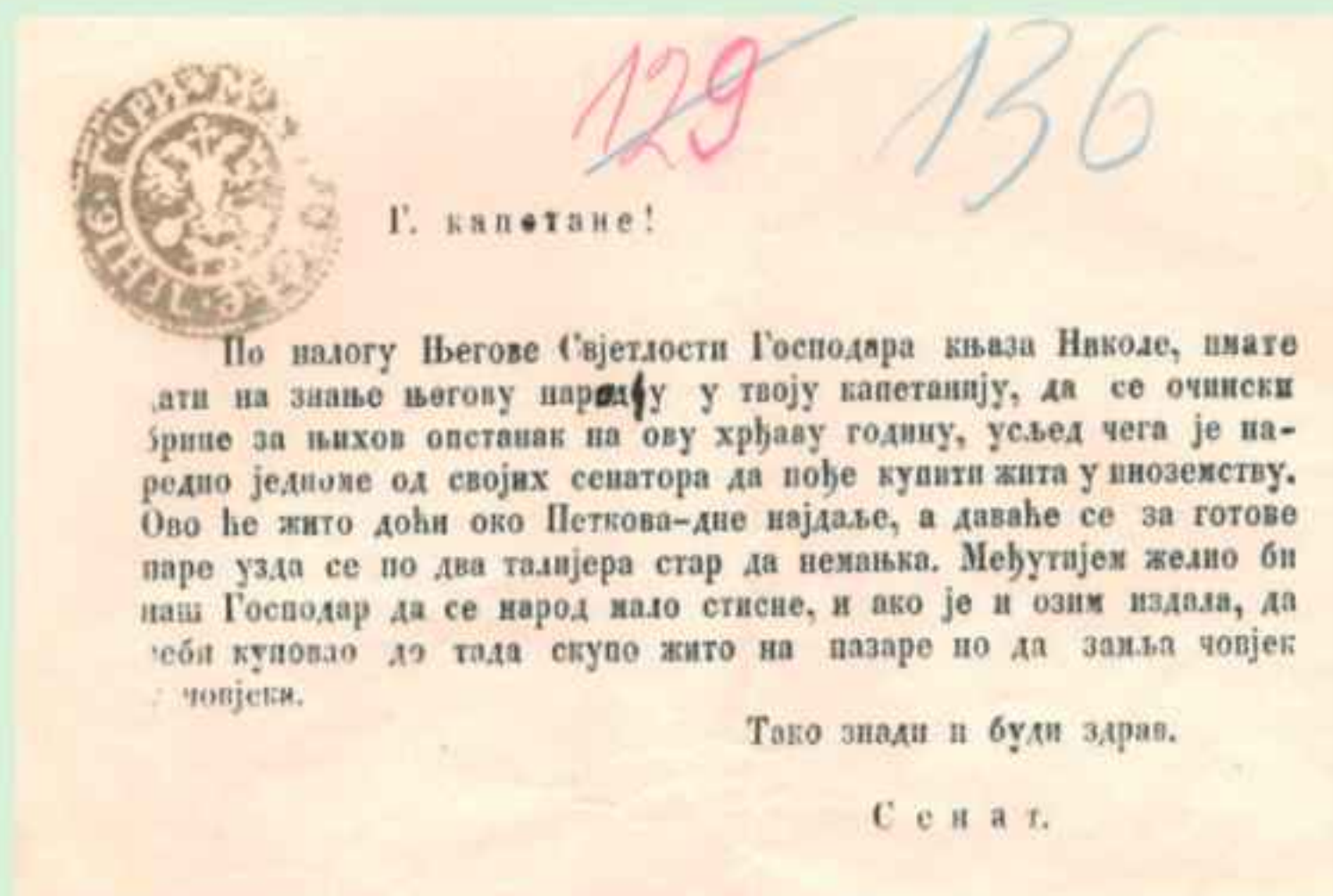
Непоштовање прописа Законика књаза Данила I од стране народа, Црногорски сенат, Цетиње, 28. Маја 1874, ДАЦГ, АОН, ЛИ Јевто Милетин Николић, к. бр.1, фасц. бр. 2;

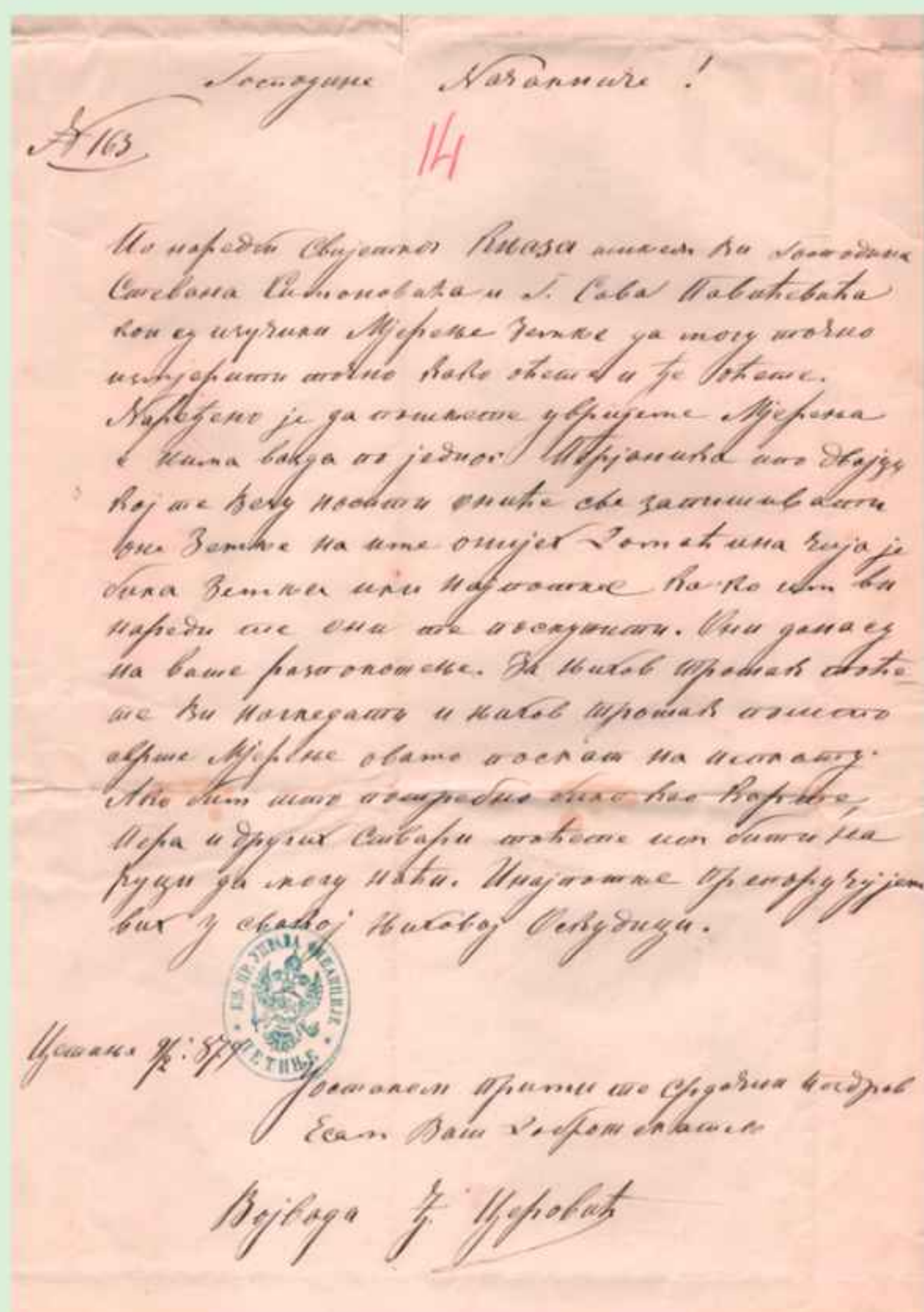
“ЦРНОГОРСКИ СЕНАТ ЦЕТИЊЕ 12/10. 1878.

Начелниче!

По Високом Налогу даћеш Јову Попову Мартиновићу од земље Аца Мусића Девет рала добре земље и Шест Косах Ливаде, и Шест стара жита од прихода четвртина.” Црногорски сенат адресира писмо у Никшић начелнику никшићке нахије Јевту Николићу, ДАЦГ, АОН, ЛИ Јевто Милетин Николић, к. бр. 1, фасц. бр. 2;

Црногорски сенат обавјештава о куповини жита у иноземству и његовом стицању у Црну Гору око Петкова-дне, ДАЦГ, АОН, ЛИ Јевто Милетин Николић, к. бр. 1, фасц. бр. 2;

“Господине Начелниче!

Н 163

По наредби Свијетлог Књаза шиљем Ви Господина Стевана Симоновића и Г. Сава Павићевића који су изучили Мјерење земље да могу точно измјерити точно како оћете и ће оћете.

Наређено је да пошљете увјерење Мјерења с њима вазда по једног Перјаника ипо двојицу кој те везу носити ониће све запишивати оне Земље на име онијех Домаћина чија је била земља или најпошље како им би нареди те они те послужити. Они дана су на ваше расположење. За њихов трошак тоће те ви надгледати и њихов трошак пошто сврше мјерење овамо послат на исплату. Ако биим што потребно било као карте, пера и других ствари тоћете им бити на руци да могу наћи. Инајпошље препоручујем вих у свакој њиховој оскудици.

Цетиње 9/2: 879.

Уосталом прими те срдачни поздрав Есам Ваш Доброжелатељ

Војвода Ђ. Церовић”, ДАЦГ, АОН, ЛИ Јевто Милетин Николић, к. бр. 4, фасц. бр. 5;

Текст у Оногошту поводом смрти Јевта Милетина Николића, Оногошт, лист за политику и књижевност, година I, Никшић, 16. Децембра 1899, број 30;